

Čtvrtek 10. října 2019

P9_TA(2019)0032

Víceletý finanční rámec na období 2021–2027 a vlastní zdroje: je čas splnit očekávání občanů**Usnesení Evropského parlamentu ze dne 10. října 2019 o víceletém finančním rámci na období 2021–2027 a vlastních zdrojích: čas naplnit očekávání občanů (2019/2833(RSP))**

(2021/C 202/07)

Evropský parlament,

- s ohledem na články 310, 311, 312 a 323 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU),
- s ohledem na návrhy Komise ze dne 2. května 2018 týkající se víceletého finančního rámce (VFR) na období let 2021 až 2027 a systému vlastních zdrojů Evropské unie,
- s ohledem na svá usnesení ze dne 14. března 2018 o příštím VFR: příprava postoje Parlamentu k VFR po roce 2020 ⁽¹⁾ a reforma systému vlastních zdrojů Evropské unie ⁽²⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 30. května 2018 o víceletém finančním rámci na období 2021–2027 a vlastních zdrojích ⁽³⁾,
- s ohledem na průběžnou zprávu ze dne 14. listopadu 2018 o víceletém finančním rámci na období 2021–2027 – postoj Parlamentu ohledně uzavření dohody ⁽⁴⁾,
- s ohledem na prohlášení Komise a Rady ze dne 10. října 2019 o víceletém finančním rámci na období 2021–2027 a vlastních zdrojích: čas naplnit očekávání občanů,
- s ohledem na čl. 132 odst. 2 jednacího řádu,

1. prohlašuje, že je načas splnit očekávání občanů EU a sladit politické závazky a ambice EU s nezbytnými finančními prostředky; je odhodlán zajistit silný a důvěryhodný VFR, který EU umožní účinně reagovat na důležité výzvy a dosáhnout vytyčených politických cílů v průběhu příštích sedmi let; domnívá se, že evropské volby v roce 2019 dále posílily legitimitu postavení a role Parlamentu v tomto procesu; prohlašuje, že je připraven odmítnout jakýkoli postoj Rady, který nerespektuje výsady Parlamentu nebo náležitě nezohledňuje jeho postoje;

2. přijímá toto usnesení, aby potvrdil a aktualizoval svůj mandát k jednání na výdajové i příjmové straně příštího VFR; požaduje, aby byla bez dalšího prodloužení zahájena jednání s Radou v zájmu včasného dosažení pevné dohody, a zdůrazňuje, že Parlament je připraven tak učinit od listopadu 2018; požaduje, aby Komise předložila pohotovostní plán VFR, který bude sloužit jako záchranná síť pro příjemce finančních prostředků z programů EU a umožní prodloužení současného VFR v případě, že příští VFR nebude schválen včas;

Potvrzení pevného postoje Parlamentu

3. potvrzuje svůj mandát k jednání stanovený v průběžné zprávě Parlamentu o VFR ze dne 14. listopadu 2018, pokud jde o číselné údaje VFR (jednotlivé programy, okruhy a celkově), vlastní zdroje EU, ustanovení o flexibilitě, přezkum v polovině období a horizontální zásady, jako je začlenění cílů OSN týkajících se udržitelného rozvoje, klimatu a rovnosti žen a mužů do všech politik a iniciativ příštího VFR, a také provedení konkrétních změn v navrhovaném nařízení o VFR a interinstitucionální dohodě;

⁽¹⁾ Úř. věst. C 162, 10.5.2019, s. 51.

⁽²⁾ Úř. věst. C 162, 10.5.2019, s. 71.

⁽³⁾ Přijaté texty, P8_TA(2018)0226.

⁽⁴⁾ Přijaté texty, P8_TA(2018)0449.

Čtvrtek 10. října 2019

4. opětovně zdůrazňuje, že příští VFR by měl být stanoven na 1 324,1 mld. EUR v cenách roku 2018, což představuje 1,3 % hrubého národního důchodu (HND) EU-27; zdůrazňuje, že tento souhrnný údaj je výsledkem posouzení požadované úrovně financování, které bylo provedeno přístupem zdola nahoru pro každý program a politiku EU; v této souvislosti připomíná záměr Parlamentu podporovat stěžejní programy (např. v oblasti mládeže, výzkumu a inovací, životního prostředí a změny klimatu, infrastruktury, malých a středních podniků, digitalizace a sociálních práv), zachovat financování stávajících politik EU v reálných hodnotách na stejné úrovni (zejména pokud jde o soudržnost, zemědělství a rybolov) a vyčlenit na nové úkoly (např. v oblasti migrace, vnější činnosti a obrany) dodatečné finanční prostředky; je pevně přesvědčen, že spojením zdrojů na evropské úrovni bude dosaženo evropské přidané hodnoty, neboť toto spojení zajistí efektivní využití zdrojů a umožní solidaritu a globální dopad; v této souvislosti zdůrazňuje, že je třeba posílit zaměření budoucích výdajů na výsledky;

5. zdůrazňuje, že Parlament neudělí souhlas s VFR bez dohody o reformě systému vlastních zdrojů EU, včetně zavedení souboru nových vlastních zdrojů, který bude lépe sladěn s klíčovými politickými prioritami EU a který bude podporovat pokrok v jejich dosahování; připomíná, že zavedení nových vlastních zdrojů má za cíl nejen zmírnit převahu příspěvků založených na HND, ale také zajistit přiměřenou úroveň financování výdajů EU v příštím VFR; znovu potvrzuje svůj postoj vyjádřený v průběžné zprávě o VFR, pokud jde o seznam potenciálních kandidátů na nové vlastní zdroje (společný konsolidovaný základ daně z příjmů právnických osob, zdaňování digitálních služeb, daň z finančních transakcí, příjmy ze systému obchodování s emisemi, příspěvek z plastů a pohraniční mechanismus kompenzačních opatření v souvislosti s uhlíkem), zrušení veškerých slev z odvodů a jejich oprav, zjednodušení vlastního zdroje založeného na DPH, snížení „nákladů na výběr“, které si členské státy odečítají z odváděných celních poplatků, a zahrnutí dalších příjmů ve formě pokut a poplatků do rozpočtu EU;

6. potvrzuje, že je třeba zavést nový mechanismus, který bude sloužit k ochraně rozpočtu EU v případě nedodržování zásad právního státu nebo systémového ohrožení hodnot zakotvených v článku 2 Smlouvy o Evropské unii (SEU), a pokud existuje nebo hrozí riziko, že tyto skutečnosti budou mít dopad na zásady řádného finančního řízení nebo ochranu finančních zájmů Unie; zdůrazňuje, že tato opatření nesmí mít vliv na povinnost státních subjektů nebo členských států provádět platby konečným příjemcům;

Reakce na nové iniciativy po evropských volbách

7. vítá politické závazky týkající se dalších iniciativ, které nově zvolená předsedkyně Komise přijala v červenci 2019, a očekává, že jejich rozpočtové důsledky budou neprodleně objasněny; zdůrazňuje, že všechny nové iniciativy, z nichž některé již byly z velké části zahrnuty do průběžné zprávy Parlamentu, by měly být započítány nad rámec původních návrhů Komise na další období, což by mělo vést k vyšším stropům VFR, než jaké byly původně navrženy; očekává proto, že Komise ve svém původním návrhu VFR formálně zohlední dopad těchto iniciativ na rozpočet a spolu s Parlamentem bude hájit nezbytnou úroveň financování v nadcházejících jednáních o VFR s Radou;

8. vyzývá novou Komisi, aby neprodleně předložila další legislativní návrhy na zřízení nových nástrojů, aby jejich financování mohlo být zahrnuto do dohody o příštím VFR; očekává, že všechny případné nové iniciativy, které mohou být po přijetí VFR na období 2021–2027 navrženy, budou financovány prostřednictvím nových prostředků;

9. pokud jde o příjmy, vítá závazek nově zvolené předsedkyně, jímž je obnovit nebo rozšířit řadu iniciativ, které by měly být součástí budoucího souboru nových vlastních zdrojů; vyzývá zejména členské státy, aby využily možnosti zavedení pohraničního mechanismu kompenzačních opatření v souvislosti s uhlíkem, což by byl správný způsob, jak reagovat na požadavky veřejnosti žádající rozhodné kroky v boji proti změně klimatu a jak zároveň zajistit rovné podmínky v mezinárodním obchodě;

Další skoková změna na cestě k transformaci zohledňující klima

10. potvrzuje svou jednoznačnou podporu zásadě začleňování problematiky změny klimatu; vyzývá Komisi, aby zajistila, že příští VFR bude plně v souladu s Pařížskou dohodou, a zdůrazňuje, že je naléhavě nutné přičinit se o zásadní posun v politickém a finančním úsilí o dosažení cílů této dohody a spravedlivého přechodu na uhlíkově neutrální hospodářství založené na nejvyšších kritériích sociální spravedlnosti tak, aby nikdo nezůstal opomenut; očekává konkrétní návrh týkající se Zelené dohody pro Evropu, který byl oznámen v politických pokynech nově zvolené předsedkyně Komise; očekává, že rozpočtové prostředky pro příští finanční programové období budou odpovídat tomuto cíli, a zároveň zdůrazňuje, že snížení VFR by zjevně představoval krok zpět;

Čtvrtek 10. října 2019

11. zdůrazňuje, že společná opatření v oblasti klimatu na úrovni EU přinášejí významnou přidanou hodnotu, a měla by proto být ústředním bodem reformy rozpočtu EU a jejích výdajových programů; zdůrazňuje proto, že začleňování otázky klimatu a biologické rozmanitosti do příštího VFR musí jít nad rámec úrovně účelově vázaných výdajů stanovených v průběžné zprávě Parlamentu, a to i z hlediska začleňování otázky klimatu a sociálního rozměru do rozhodování o všech hlavních programech v průběhu celého politického cyklu; v této souvislosti rovněž požaduje transparentnější, důslednější a komplexnější metodiku, která by mj. stanovila reformované ukazatele výkonnosti pro určování a sledování výdajů na změnu klimatu a biologickou rozmanitost, zamezila finanční podpoře škodlivých opatření a umožnila sledování střednědobého a dlouhodobého dopadu zohledňování změny klimatu na zmírňování a přizpůsobování se této změně; žádá, aby byl Parlament do vypracování této metodiky úzce zapojen;

Okamžité zahájení interinstitucionálních jednání

12. připomíná, že čl. 312 odst. 5 SFEU stanoví, že během celého procesu vedoucího k přijetí VFR přijmou všechny tři orgány EU „všechna nezbytná opatření k usnadnění tohoto přijetí“; zdůrazňuje, že již téměř rok je Parlament připraven jednat o všech aspektech balíčku týkajícího se VFR a vlastních zdrojů, ale že Rada dosud nepřistoupila na zahájení žádného smysluplného dialogu, který by se neomezoval na krátké a formální briefinky a debriefinky v rámci Rady pro obecné záležitosti; domnívá se, že tyto minimalistické kontakty nelze považovat za uspokojivou interinstitucionální formu spolupráce a neodpovídají tomu, co je ve Smlouvě explicitně požadováno;

13. v tomto ohledu vyzývá k okamžitému zintenzivnění interinstitucionálních rozhovorů o VFR a vlastních zdrojích s cílem připravit cestu k zahájení skutečných jednání, a vyzývá Radu, aby neprodleně přijala svůj mandát k jednávání; domnívá se, že Rada by měla již při stanovování vlastního postoje náležitě zohlednit stanoviska Parlamentu, pokud si chce být jistá jeho souhlasem; očekává, že předsednictví Rady a Komise za tímto účelem přetlumočí a vyjasní postoj Parlamentu Radě pro obecné záležitosti, a žádá, aby se vyjednávací tým Parlamentu mohl zúčastnit všech neformálních zasedání Rady týkajících se VFR; zdůrazňuje, že je třeba uspořádat zvláštní třístranná setkání s cílem prohloubit diskusi o různých aspektech návrhů týkajících se VFR a vlastních zdrojů, která by měla doplňovat briefinky a debriefinky Rady pro obecné záležitosti; dále očekává, že v souladu s článkem 324 SFEU budou svolána vrcholná setkání předsedů Parlamentu, Rady a Komise;

Zachování výsadních práv Parlamentu

14. bere na vědomí metodiku, kterou Rada přijala pro přípravu jednacích osnov pro VFR; zároveň však zůstává ostražitý, neboť ji považuje za pokus dát Evropské radě rozhodující úlohu při přijímání neodvolatelných rozhodnutí o několika aspektech příštího VFR, jak tomu bylo v případě procesu vedoucího k přijetí stávajícího VFR; zdůrazňuje, že Parlament automaticky neschválí hotovou věc, před níž ji postaví Evropská rada, a vyhrazuje si právo neudělit souhlas, dokud nebude dosaženo uspokojivé dohody;

15. zdůrazňuje, že tyto jednací osnovy zahrnují nejen prvky nařízení o VFR, se kterými musí Parlament souhlasit, ale také četná legislativní ustanovení týkající se odvětvových politik EU, která mají být přijata řádným legislativním postupem; domnívá se proto, že tyto jednací osnovy odrážejí pouze vnitřní postup Rady, který nesmí za žádných okolností bránit Parlamentu vést řádná jednání o všech prvcích balíčku týkajícího se VFR a odvětvových právních předpisů; naléhavě proto vyzývá Radu, aby zahájila jednání s Parlamentem o všech aspektech odvětvových právních předpisů týkajících se nových programů EU a také o návrhu týkajícím se právního státu;

16. připomíná, že závěry Evropské rady mají politický charakter a že čl. 15 odst. 1 SEU zakazuje Evropské radě vykonávat legislativní funkce; vyzývá proto Evropskou radu, aby upustila od přijímání podrobných a údajně závazných závěrů založených na vyjednávacím rámci VFR, protože by to mělo přímý dopad na legislativní činnost; je přesvědčen, že Komise jakožto nestranný prostředník a strážkyně Smluv bude podporovat Parlament při uplatňování jeho legislativních výsad, a to jak v souvislosti s postupem souhlasu, tak v rámci řádného legislativního postupu;

Záchranná síť na ochranu příjemců podpory z programů EU: vypracování pohotovostního plánu VFR

17. vyjadřuje politování nad tím, že Evropská rada již několikrát prodloužila lhůtu pro přijetí politického rozhodnutí; je znepokojen tím, že další zpoždění Rady a Evropské rady bez zapojení Parlamentu by mohla ohrozit úspěšné dokončení složitých jednání do konce stávajícího VFR; upozorňuje na závažná zdržení, k nimž v minulosti docházelo při zahájení programů EU a která byla důsledkem pozdního přijetí současného VFR;

Čtvrtek 10. října 2019

18. připomíná, že pokud nebude nový VFR přijat včas, stanoví čl. 312 odst. 4 SFEU záruku záchranné sítě, že stropy a jiná ustanovení stávajícího finančního rámce mohou být dočasně prodlouženy; je však znepokojen tím, že taková záchranná síť může být oslabena nejen nedostatečnou připraveností na operační úrovni, ale také lhůtami některých stávajících programů EU; v této souvislosti varuje před ukončením programů EU a prohlašuje, že se nenechá pod časovým tlakem vmanévrovat do přijetí špatné dohody;

19. v tomto ohledu vyzývá Komisi, aby okamžitě zahájila práci na pohotovostním plánu VFR s cílem chránit příjemce a zajistit kontinuitu financování v případě, že bude nutné stávající VFR prodloužit; žádá, aby byl tento plán formálně předložen začátkem roku 2020, aby jej Rada a Parlament mohly rychle přijmout; požaduje, aby tento plán obsahoval horizontální legislativní návrh na zrušení lhůt stanovených v příslušných programech, což by zajistilo soulad s čl. 312 odst. 4 SFEU, a aby do něj byla zahrnuta konkrétní provozní ustanovení, zejména pokud jde o další provádění politik v rámci sdíleného řízení;

o

o o

20. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Evropské radě a Komisi.
